

jevil souhlas s tím, že u něho živeno není a že je v zájmu dítěte, by bylo u matky. Ale v těchto směrech nelze rekursnímu soudu přisvědčiti. Nelze v tomto případě říci, že dítě nezdržuje se mimo otcovskou domácnost proti vůli otcově a že on s tím projevil souhlas. Souhlas otcův, vyvozaný jen z toho, že nepodnikl soudních kroků proti manželce, aby se ona a dítě vrátily k němu, není v tomto případě nepochybný (§ 863 obč. zák.). Vždyť manželka odešla od otce a odňala mu dítě své-
mocně, bez vážného důvodu je má u sebe, otec si návrat přál, oň se ucházel, ovšem marně. Nelze pokládati za souhlas jeho, když za těchto okolností nezačal spory s matkou, jež při jeho nezámožnosti by snad byly nad jeho síly a poměr k matce zhoršily a setrval jen na mimosoudních výzvách. Ani tomu nelze přisvědčiti, že je v zájmu dítěte, by zůstalo u matky. Matka nemá přednějšího práva na dítě, nevelí-li zájem dítěte, by bylo v její výchově. Ale je přece v zájmu dítěte, by se spory mezi manžely uklidnily, matka, opustivší otce bez vážné příčiny, se k němu vrátila a dítě se otcovi neodcizovalo; když pak může i bez návratu matky v domácnosti otcově mu býti poskytnuta řádná a pečlivá výchova, jak plyne ze šetření, tu zájem dítěte již tříletého nevelí, by zůstalo u matky, bezdůvodně se zdráhající, vrátiti se k manželce. Jinak by se podporoval rozkol manželský. Není tedy zákonného důvodu, aby otec výživné platil v penězích a dítě bylo vychováno mimo jeho domácnost, v níž o ně může býti dobře postaráno.

Čís. 6774.

Činnost úvěrního družstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. nemůže se vztahovati na obstarávání koupě a prodeje cenných papírů a losů vlastním členům, na opatřování informací a porad všeho druhu o peněžnictví a úvěrnictví, úvěruschopnosti osob a firem, i úvěruschopnosti vlastních členů ať již revisí závodů, zaváděním účetnictví a pod., vše jen pro vlastní členy, aniž poskytováním hospodářských, právních a daňových porad všeho druhu kvalifikovanými odborníky vlastním členům.

(Rozh. ze dne 3. února 1927, R I 1043/26.)

Úvěrní družstvo, zapsané společenstvo s r. o., opovědělo k zápisu do rejstříku změny stanov mimo jiné v tom směru, že uvedlo další účele družstva: c) obstarávání koupě cenných papírů a losů vlastním členům, d) opatřování informací a porad všeho druhu o peněžnictví a úvěrnictví, úvěruschopnosti vlastních členů ať již revisí závodů, zaváděním účetnictví a pod., vše jen pro vlastní členy, e) poskytováním hospodářských, právních a daňových porad všeho druhu kvalifikovanými odborníky vlastním členům. Rejstříkový soud vrátil opověď k opravě v tom směru, by ze stanov byly vyloučeny jako další účele družstva odstavec c), d), e). Důvod y: Z nových stanov jest vyloučiti z článku 2. jako další účele družstva odst. lit. c), d), e), neboť ad c) obstarávání koupě a prodeje cenných papírů a losů, i když by se obmezovalo jen na vlastní členy, nesouvisí nijak s činností úvěrního

družstva a neodpovídá ani znění firmy. Jde o obchody bankovní, jež přesahují svépomocný účel činnosti družstevní; ad d) I tato činnost sahá přes účel úvěrního společenstva ve smyslu §u 1 zák. ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák. Při této činnosti šlo by spíše o samostatný podnik na způsob informační kanceláře, povahy od svépomocného družstva zcela rozdílné, který by nemusel mítí jinak s poskytováním úvěru členstvu přímo nic společného; ad e) ani poskytování porad, byť i jen na vlastní členy obmezené, nemůže býti předmětem činnosti úvěrního družstva ve smyslu zákona. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil, poukázav k jeho důvodům.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu, neshledav podmínek §u 16 nesp. říz.

Čís. 6775.

I otázku určitosti a dospělosti vzájemné pohledávky (§ 1438 obč. zák.) dlužno posuzovati podle okamžiku, kdy se pohledávky střetly. Pohledávka dráhy na doplacení dovozného nebyla ještě určitou a dospělou ve smyslu §u 1438 až 1440 obč. zák., byl-li nárok na doplacení dovozného závislým na budoucím přezkoumání papírů; určitou a dospělou stala se teprve tím, že dráha oznámila zákazníku, že zjistila omyl ve výpočtu dovozného v určité výši.

(Rozh. ze dne 3. února 1927, Rv I 749/26.)

Žalující firma reklamovala dne 28. listopadu 1919 u ředitelství státních drah rozdíl v dopravném 676 Kč 69 h. Bylo jí však vyplaceno pouze 369 Kč 89 h, zbytek 306 Kč 80 h si dráha srazila uplatnivši započtení dopisem ze dne 4. března 1922. Pohledávka, namítaná započtením, byla nárokem na doplatek ze zásilky ze dne 22. prosince 1919. Žalobu proti dráze o zaplacení 306 Kč 80 h procesní soud první stolice zamítl, maje za to, že zbytek pohledávky žalobkyně zanikl započtením na vzájemnou pohledávku žalované. Odvolací soud uznal podle žaloby. D ů v o d y: Nesprávné právní posouzení shledává dovolatel v tom, že soud první stolice, vzav za zjištěno, že pohledávka žalobkyně 676.69 Kč, která existovala od 28. listopadu 1919, střetla se dne 22. prosince 1919 s pohledávkou žalované strany 306.80 Kč tohoto dne vzniknuvší a podléhající podle §u 71 dopravního řádu jednoročnímu promlčení, a zjistiv, že střetnutí obou pohledávek nastalo v době, kdy pohledávka žalované strany nebyla ještě promlčena, dospěl k názoru, že podle §u 1438 obč. zák. pohledávky ty samy sebou zanikly do výše 306.80 Kč a žalobu proto zamítl. Naproti tomu odvolatel uvádí, že nikoliv podle doby střetnutí se nároků, nýbrž podle doby uplatnění práva ku započtení posuzovati dlužno, zda jsou tu podmínky §u 1438 a násl. obč. zák., a že od práva k započtení nutno lišiti účinky řádně provedeného započtení, které dlužno vztahovati zpět na dobu, kdy všechny zákonné podmínky pro započtení byly dány, a dodává, že jen tento smysl mají slova »o sobě« v §u 1438 obč. zák. Ježto pak žalovaná strana uplatňovala svou pohledávku započtením teprve dopisem ze dne 4. břez-